

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1-4 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1719, fremsættelsen i tidenden sp. 1904).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den sidste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i statshusmandsloven.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1695, fremsættelsen i tidenden sp. 1908).

Carl Petersen: Det fremgår af ministerens fremsættelsestale, at de to lovforslag, som tinget i dag behandler, er resultatet af det arbejde, som er udført af den kommission, der blev nedsat i 1957, og som fik til opgave bl. a. at finde en form, hvorefter det var muligt at begrænse sælgernes kapitalisering ved ejerskifte af de rentelepser, de har fået ved brugen oprettelse, og at skabe muligheder for, at statshusmændene får en rimelig adgang til at udnytte det almindelige realkreditmarked, samt at finde frem til en forkortelse af løbetiden for de langfristede lån.

Desforuden var der i kommissoriet givet kommissionen den opgave at udtale sig om, hvorvidt rammerne for oprettelse af statshusmandsbrug kan anses for hensigtsmæssige under hensyn til de produktions- og driftsformer, som nu må anses for samfundsmæssigt rigtige.

Det sidste punkt, jeg her har nævnt, har kommissionen ikke taget stilling til. Nogle

vil måske mene, at det havde været logisk, om dette punkt i kommissoriet var blevet behandlet først, da det vel må siges, at en afgørelse af dette spørgsmål måtte være bestemmende for, hvilken stilling man ville tage til de øvrige punkter i kommissoriet; men jeg tror, at eventuelle skeptikere ved nærmere eftertanke nok vil indrømme, at dette spørgsmål er så vidtspændende, at det rækker langt ud over, hvad der har interesse i forbindelse med en revision af statshusmandslovgivningen. Det var derfor også naturligt, at kommissionen undlod at tage stilling til dette spørgsmål, særlig da ministeren havde under overvejelse at nedsætte en landbokommission, der skulle arbejde med samtlige landbrugsproblemer; som bekendt er denne kommission nu nedsat.

Det resultat, som kommissionen nåede til, viste sig ikke på nogen måde revolutionerende, da det ikke på noget område er gået ud over det principielle. Bestræbelserne er gået i retning af at simplificere de gældende love. De mange bestemmelser, der gennem årene er blevet indføjjet, alt efter hvilke krav der var stillet, og som vel var begrundet i tiden, på hvilken disse bestemmelser blev vedtaget, er nu efterhånden blevet så udviklede, at de ikke rigtig passer til nutiden. For lige så vel som det for 40 år siden var nødvendigt at gennemføre en lovgivning, der gav statshusmændene en særstilling, er det vel efterhånden blevet nødvendigt at formindske afstanden mellem de vilkår, under hvilke statshusmandsbrug oprettes, og de vilkår, som andre unge landmænd er henvist til at erhverve ejendomme under, og vi må vel stadig som lovgivere have for øje, at der ikke gives love, som favoriserer enkelte på andres, ligestilledes, bekostning. Så vidt jeg kan skønne, vil de ændringer, der nu er foreslået, betyde en forbedring, og de vil ikke stå som nogen hindring for, at der i fremtiden yderligere kan ske en normalisering af denne lovgivning, hvis fremtiden måtte gøre dette nødvendigt; det er jo ikke utænkeligt, at der sker en del, når den kommission, som nu er nedsat, får behandlet landbrugets problemer samlet. Men indtil da vil de forslag, som nu foreligger, efter min opfattelse kunne gøre god fyldest.